Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 246 Vineri 8 Septembrie 1939
14 Pagini
P I I I I

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Apărarea banului pub'ic

Inflațiunea proceselor de delapidări a determinat criminalizarea lor, înăsprirea pedepselor și urgentarea judecăților. Trei măsuri mai folositoare exemplarității penale decât atunci când procesele durau cu anii, iar indulgența rezultatelor încuraja răul.

Nu este mai puțin adevărat însă că și rigoarea represivă trebue să meargă paralel cu vigoarea preventivă.

Aceasta, pentru două motive. Din punct de vedere moral, primează interesul social de a se împuțina infractorii față de acela de a fi pedepsiți cât mai repede și mai aspru. Din punct de vedere material, despăgubirea statului de fraudele suferite este, în marea majoritate a cazurilor, paralizată total sau parțial de insolvabilitatea slujitorilor săi necredincioși.

Ce se impune deci în scopul unei eficacități mai accentuate în înlăturarea fraudelor, este intensificarea și aprofundarea supravegherii și controlului în administrarea banului public. Și cum s'a constatat că molima nu bântue numai în rândurile mânuitorilor modești, ci contaminează și pe numeroși capi de servicii, că sumele deturnate sunt în general în raport direct cu altitudinea posturilor ocupate de autori, acea îndoită precauțiune ar trebui să funcționeze cât mai puternic și de sus în jos. Inființarea aparatului de controlori generali corespunde de sigur acestei necesități imperioase. Autoritatea și competința lor formează o garanție absentă anterior.

Spre a se extinde însă acțiunea de apărare a banului public pe planul prevenirii fraudelor, s'a recurs și la profilaxii destinate unor zone anumite. Astfel, printr'o decizie recentă a ministerului aerului și marinei, s'a instituit un control administrativ special și anume la regiile autonome, administrațiile comerciale, stabilimentele industriale, direcțiile speciale și chiar la societățile unde el participă cu majoritatea capitalului și la asociațiile aflate în legătură strânsă cu armatele de aer și de mare. Indrumarea, supravegherea și controlarea activității lor, nu numai sub raport administrativ, technic, legal, regulamentar și statutar, dar și din punct de vedere financiar: prevenirea posibilităților de nereguli de formă sau de fond; funcționarea unui control erarhic asupra mânuitorilor de bani și de materiale, cu o distincțiune absolută între prima și a doua categorie; delegarea unor elemente însărcinate special cu verificarea zilnică a scriptelor și a fondurilor mânuite; fixarea îndatoririlor fiecărui organ și a răspunderilor corespunzătoare, iată o serie de dispoziții de natură să înfrâneze amalgamul de atribuții, favorabil declinării răspunderilor, să înlesnească o sesizare mai grabnică a neregulilor cu perspective de proporții când sunt descoperite prea târziu — caracteristica majorității; exercitarea unei presiuni mai efective contra impulsiunilor de fraude.

Extinderea acestor măsuri, precum și aplicarea lor cu strictețea impusă de împrejurări mai mult decât ori când, ar constitui în adevăr o stavilă preventivă contra delapidărilor.

VIORICA ANA TONESCU

VEDERE DE PE VALEA DÂMBOVIȚEI (DRAGOSLAVELE)

Două vase germane
scufundate de englezi și un vas englez scufundat de germani

Londra, 5 (Rador). — **Se află că vasele germane „Olinda" și „Carl Fritzen" au fost scufundate. Echipagiile lor au reușit să fie salvate.**

Ministerul informațiilor află pe de altă parte, că vasul englez „Bosnia" a fost scufundat. Intregul echipaj, cu excepția unui singur om, a fost salvat de vasul petrolifer norvegian „Eidanger". „Bosnia" cântărea 2.400 de tone.

Umanizarea războiului

Berlin, 5 (Rador). — Agenția „D. N. B." transmite:

La declarațiile făcute de ambasadorii Franței și Angliei cu prilejul plecării lor din Germania, cu privire la respectarea legilor umanitare, s'a răspuns din partea Germaniei citându-se declarațiile Fuehrerului făcute la 1 Septembrie.

Lumea își amintește de altfel că, printre numeroasele propuneri ale Fuehrerului respinse în ultimii ani de alte puteri, era și o propunere referitoare la umanizarea războiului.

Se înțelege dela sine că principiile adoptate de Germania înainte încă de a fi fost adoptate de puterile occidentale, vor fi respectate de Germania atâta timp cât vor fi respectate și de cealaltă parte.

Consiliu privat prezidat de Rege la Londra

Londra, 5 (Rador). — *In cursul după amiezei a avut loc un consiliu privat sub prezidența Suveranului la Buckingham Palace.*

Regele George a examinat diferite măsuri privitoare la războiu și a semnat o serie de legi, aprobate Luni și Marți de Parlament.

—oxo❖oxo—

O telegramă
a generalului Prchla către președintelui Moscicki

Varșovia, 5 (Rador). — *Agenția PAT transmite:*

Generalul Prchla, comandantul „legiunii cehe" și al „legiunii slovace" a adresat d-lui Moscicki, președintele republicei polone, o telegramă prin care îi mulțumește pentru „posibilitatea dată cehilor și slovacilor de a lupta alături de armata polonă".

D. Moscicki a răspuns subliniind convingerea sa că războiul va fi victorios.

—oxo❖oxo—

Iugoslavia n'a mobilizat

Belgrad, 5 (Telegraph Orient). — **Azi a apărut o desmințire oficială a unor știri răspândite prin diferite posturi de radio din străinătate despre o mobilizare parțială iugoslavă. Comunicatul oficial subliniază că n'au fost concentrați decât un număr redus de specialiști pentru instrucții locale.**

NEUTRALITATEA STATELOR-UNITE

de I. LUGOSIANU

Intr'o proclamație radiodifuzată, adresată Luni întregului popor american, Președintele Roosevelt a definit atitudinea Statelor Unite față de războiul din Europa.

Politica americană rămâne credincioasă doctrinei ei și idealurilor ei tradiționale. Ea este opusă întrebuințării forței sau amenințării cu forța în relațiile internaționale și se va strădui să caute și în viitor bazele unei păci trainice, care să elimine întrebuințarea violenței între națiuni. Până atunci, Statele Unite vor lucra spre a garanta securitatea lor, strâns legată de aceia a întregului continent american.

America n'are de gând să trimită trupe peste Atlantic. Guvernul Statelor Unite rămâne neutru față de conflictul european. Președintele Roosevelt ține să precizeze însă că el nu poate cere americanilor „să rămână neutri și în gândurile lor. Chiar un neutru are dreptul să-și dea seama de fapte. Nu i se poate cere să-și înăbușe conștiința și spiritul".

In încheiere deci, Statele Unite rămân neutre, în cadrul legii actuale a neutralității, dar cu rezerva că evoluția acestei neutralități este subordonată desfășurării evenimentelor. Țară de opinie liberă și statornică în doctrina ei de excludere a forței ca instrument de politică internațională, America își rezervă atitudinea. Ea se proclamă neutră și-și va da toată osteneala spre a rămânea în afară de războiul european. Neutralitatea ei politică nu implică însă neutralitatea conștiințelor. In acest domeniu, Președintele Roosevelt pare că voește să lase un larg câmp de acțiune deschis pentru politica sa de mâine.

Acesta poate fi viitorul. Care e însă prezentul? La 5 Septembrie — douăzeci și patru de ore după declarațiile sale la radio — Președintele Roosevelt a semnat la Casa Albă proclamația generală de neutralitate, conform legii din 1935.

Toate țările, care vor să rămână în afară de un conflict armat, aplică, în legislația lor internă și în raporturile cu beligeranții normele internaționale privitoare la neutralitate. Dată, fiind situația lor specială, Americanii și-au impus normele lor naționale de neutralitate. Câteva lămuriri sunt necesare, în această privință, pentru înțelegerea atitudinii americane.

La 30 Aprilie 1939, expira legea neutralității votată de congresul american la 31 August 1935 și amendată la 29 Aprilie 1937. Votarea s'a făcut în ajunul războiului italo-etiopian și modificarea în cursul războiului civil spaniol și în ambele cazuri hotărârea Congresului a fost determinată de voința americană de a nu amesteca Statele Unite într'un conflict armat european. Nenumăratele proiecte tindeau la modificarea sau abrogarea legii neutralității, pe care însuși Președintele Roosevelt ținea s'o vadă schimbată într'un sens, care să-i îngăduie, în caz de conflict european, să poată furniza materialul de războiu necesar victimelor agresiunii.

Lungi și pasionate discuții au avut loc în acest scop în fața Camerei Reprezentanților și a Comisiei Afacerilor Străine a Senatului. Rezultatul lor a fost, în Iulie trecut, amânarea discuției legii neutralității pentru viitoarea sesiune a Congresului.

Acest insucces caracterizat al politicii Președintelui zădărnicia toată politica lui externă din ultimii ani. Opoziția violentă, care i-a fost făcută cu acest prilej, era în bună parte datorită motivelor de ordine politică internă.

(Continuare in pag. 2-a)

Președintele Roosevelt
a semnat proclamația generală de neutralitate

Washington, 5 (Rador). — La ora 14.10 s'a anunțat la Casa Albă că președintele Roosevelt a semnat proclamația generală de neutralitate.

Camera belgiană
a acordat puteri extraordinare Regelui Leopold

Bruxelles, 5 (Rador). — **După un discurs în care d. Pierlot, președintele consiliului de miniștri, a reafirmat neutralitatea Belgiei și hotărârea ei de a o apăra cu orice preț, Camera a votat proectul de lege cu caracter urgent prin care se acordă Regelui puteri excepționale.**

Camera a votat deasemeni proectul prin care se deschid credite în valoare totală de 2.000.000.000 franci, destinate apărării naționale și nevoilor imediate ale țării în actualele împrejurări.

Războiul aerian
Forțele aeriene ale beligeranților și zonele lor de operații dela vest și est

de R. SEIȘANU

Dată fiind importanța covârșitoare ce o prezintă în războiul actual, aviația, atât ca armă independentă, cât și ca armă pusă în serviciul celorlalte, este necesar să cunoaștem forțele aeriene de care dispun statele beligerante: Germania, Anglia, Franța și Polonia și posibilitățile ce le au, în raport cu situația geografică și cu capacitatea lor în ofensivă și în contraofensivă, de a executa misiunile lor impuse de tactica și strategia aeriană.

Acum avem două zone mari de operațiuni aeriene: zona de est, Germania orientală - Polonia și zona de vest, care cuprinde Germania occidentală și centrală, Marea Nordului, Anglia, Canalul Mânecei, Franța orientală, centrală și de nord.

In prima zonă, operează o parte din aviația germană și totalitatea aviației polone; iar în zona a doua, împotriva majorității forțelor aeriene germane, operează aviația metropolitană engleză și aviația metropolitană franceză. Mai întâi să vedem, care sunt forțele disponibile aeriene ale fiecărui beligerant și apoi, care este raportul lor pe cele două zone de operațiuni. Bine înțeles, datele și cifrele pe cari le publicăm după anuare oficiale nu pot avea decât o valoare de indicație pentru o armă a cărei fabricare se face pe o scară atât de întinsă și cu ritmul atât de grăbit în ultimii doi ani.

Să începem cu Germania, care este nevoită să susțină războiul aerian, ca și cel de uscat, pe două fronturi.

Până la 1934 aviația germană n'a existat, căci, după clauzele militare ale tratatului dela Versailles, Germaniei i s'a interzis să dispună de forțe aeriene militare. Dela 1934 situația s'a schimbat. Germania declarând egalitatea sa de drept în materie de înarmări, nu s'a mai considerat legată de obligațiunile ce i s'au impus prin tratat, nici cu privire la organizarea și sporirea forțelor sale de uscat, nici cu privire la organizarea și sporirea forțelor sale aeriene și navale.

In Aprilie 1935 Germania a pus cele dintâi baze aviației sale de război prin organizarea a două escadrile de vânătoare. De atunci, sub impulsul mareșalului Goering, comandantul aviației germane, s'au făcut sforțări uriașe de către industria aeronautică spre a construi aparate de bombardament, de vânătoare, de recunoaștere și de antrenament, într'o cadență impresionantă.

Dela 0 avioane în 1934, Germania a trecut brusc la 2800—3000 de avioane de prima linie, la sfârșitul anului 1938.

Cifra aceasta a fost chiar sporită cu câteva sute de ziarul National Zeitung din Essen.

Dacă ținem seamă de situația numerică a aviației germane de la sfârșitul anului 1938, iată care a fost compoziția forțelor sale: mai puțin de jumătate din aparate au fost construite în 1936-1937 (cu tehnica 1933-1934); iar peste 50 la sută din aparate au fost construite dela Iunie 1937 încoace (cu tehnica 1936).

Specialiștii au admis, că în

(Continuare in pag. 2-a)

Apărarea pe linia Maginot

Incărcarea unui tun sub turelă

Cum vede Berlinul situația pe cele două fronturi
Atacul avioanelor britanice. — Germania nu va face primul gest de război față de Franța
Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 5.— **Situația se desfășoară, în urma marilor succese ale trupelor germane pe frontul de est, în favoarea Reichului.**

Pentru caracterizarea situației, este suficient să se sublinieze pasajul din comunicatul comandamentului german, în care se arată că trupele au pătruns alocuri, pe teritoriul polonez, pe o adâncime de o sută de kilometri.

Deasemenea primul atac britanic a fost respins. Atacul a fost dat de 12 avioane britanice tip „Wickers" asupra porturilor Wilhelmshaven și Cuxhaven, adică împotriva gurii fluviului Elba și golfului Iade.

Atacul s'a încheiat pentru englezi cu pierderea a opt avioane.

Echipajul unui avion, al cărui pilot fusese ucis în timpul luptei, a căzut prizonier. Avioanele britanice nici n'au avut măcar timpul să arunce bombe. Singura pagubă provocată de atacul britanic s'a înregistrat pe bordul unui crucișetor german. Stricăciunile n'au fost cauzate de bombe, ci de un avion care s'a prăbușit peste el.

După cum se anunță, avioanele britanice au executat chiar Duminică, imediat după declararea războiului, un raid pe deasupra coastei mării Nordului. Avioanele s'au mărginit să facă numai un sbor de recunoaștere.

Respingerea atacului aerian englez a fost urmată de o nouă violare a neutralității Olandei, deoarece avioanele britanice, în retragere, au sburat deasupra teritoriului olandez.

*

Contrariu Angliei, Franța continuă să se țină rezervată, astfel că pe frontul de vest nu s'a angajat până acum nici o luptă. După informațiile germane, în cursul celor trei zile dela declararea războiului, nici un foc de armă nu s'a tras pe frontul franco-german.

Interesant este faptul că cercurile competente germane declară, că Germania nu va face primul gest de război, fie pe uscat sau în aer, față de Franța.

Acest fapt are și motive politice. Se subliniază anume că Reichul n'are, nici azi, nici un fel de pretențiuni sau intențiuni față de Franța. Din această cauză, se lasă Franței inițiativa de a începe ostilitățile față de Germania.

*

Atacul aviației britanice este folosit de presa germană spre a aminti pasajul din memoriul german din 3 Septembrie în care se spune

(Continuare in pagina 2-a)

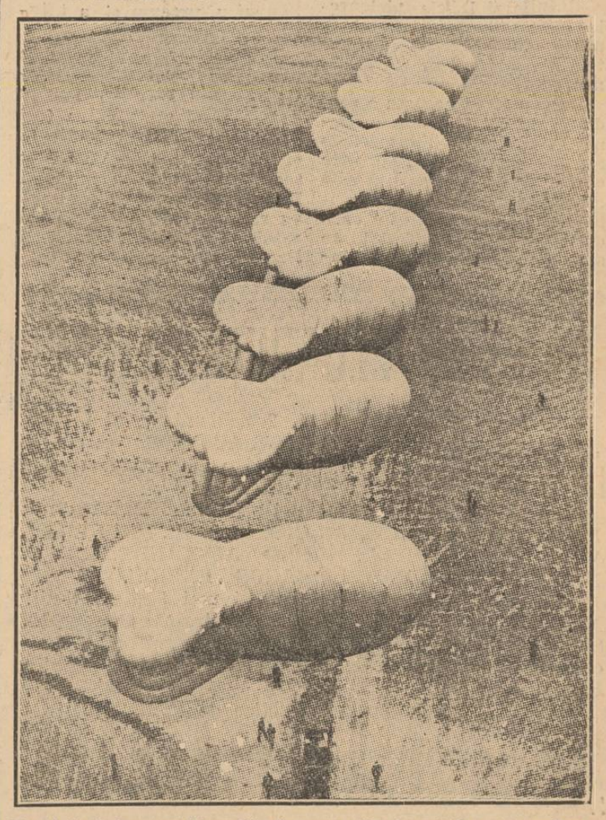

Baraj de baloane,—dispozitiv de protecție împotriva atacurilor massive aeriene